

NONG-CO MIN-DAM

3 janvier 1918

THƯƠNG ĐĂNG DƯỢC PHÒNG

G. RENOUX

NHỨT HẠNG BẢO-TÊ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon

Tiệm củ của ông HOLBÉ và RENOUX

Y-khoa dược liệu đủ thứ

Vật liệu để bào chế thuốc

Vật liệu để dùng chụp hình

Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc

Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc

Đồ phụ tùng về máy chụp hình

Kiền và giấy để chụp hình

Đồ để dùng bó rịt

Dầu thơm thượng hạng đủ thứ

Dầu mặng (Bạc-hà) thượng hạng

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phần của ông Holbé chế ra.
Như vị nào có mua thuốc của Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S. — Nếu vị nào có gửi thư xin, thì nhà Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux sẽ gửi cho không một cuốn Dược-tính-học-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale G. ARDIN ET FILS.

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Livrage 1600 es.

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce
PARAISSANT LE JEUDI

NĂM THỨ 17
Ngày 10 Janvier
1918

農 賈 茗 談

Số 48

Ngày 28 tháng
mười một, năm Đinh-Ti

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐỒNG-DƯƠNG	
Một năm.....	5 00
Sáu tháng.....	3 00
Mỗi số.....	0 15
ABONNEMENTS France et Colonies	
Un an.....	20fr.00
Six mois.....	12 00

Les abonnements sont payables d'avance

Chủ nhơn:
F. CANAVAGGIO

Quản-lý, kiêm Chánh-chủ-bút:
Nguyễn-chánh-Sát

Đại-biểu:
Đặng-thức-Liêng. — Nguyễn-viên-Kiều

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 0m065 de large... 1 50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.
Pour les annonces commerciales on traite à forfait.

RAO BÁO
Những lời rao báo về việc thương mại, xin gửi thư, hoặc đến tại Ban-quản má thương nghị.

Direction, Rédaction et Administration: 48, rue Hamelin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Thiệt nghiệp yếu luận.
2. Quan Toàn-quyền tại Nam-vang.
3. Cán-kiểm lý tài luận.
4. Cách tọc luận. — Lòng Quản-dại của quan Toàn-quyền.
5. Đại-Pháp lễ nghi. — Cuộc chơi con nít.
6. Âu-châu chiến cuộc.
7. Thế giới tân văn.
8. Đồng-Dương thời sự. — Hỉ-tin.
9. Duợt báo đi quảng kiến văn.
10. Bài Diễn-thuyết của Lê-quan-Liêm.
11. Nữ-giới chung.
12. Thời hải. — Cốc ! cốc ! bon !!
13. Cải lương tiểu quai.
14. Trình-thám tiền thuyết.
15. Măng báo Đại-việt Tập-chí.
16. Thí phở.
17. Túc-kiểu.
18. Đói lời cảm tạ.
19. Thủ giảng bở.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-FHUNG-HUON

Phẩm mà đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kinh, 2° sanh-dẽ mà thôi. Nên hề muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặn. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho được, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lục-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc mẫu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hằng gìn lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn dẽ trị cho các chứng bệnh đơn-bà đều dùng được hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con dễ cháu cũng nhiều, chỉ như đơn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại động an thai bấy sâu, chứng sanh con ra động mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đơn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

- Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
- 1° Đường-kinh hoặc trời, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều;
 - 2° Bạch-dái, Bạch-dâm, ra hoai không dứt.
 - 3° Đường kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm;
 - 4° Khí huyết đều hư, đường kinh không có;
 - 5° Hoặc đường kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng;
 - 6° Đường kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;
 - 7° Thân thể chẳng yên, xây-xảo mặt mày, ăn uống không tiêu;
 - 8° Đau lưng, mỏi gối, vàng mắt, òm gáy;
 - 9° Thái động chẳng yên, trong bụng đau hoai hoai;
 - 10° Bê rớt ở huyết mà đau, hoặc lá-nhao không ra.

Cách dùng: Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống

với nước trà. Còn đơn-bà đẻ thì phải dùng nước dái con nit mà uống với thuốc.
CỦ AN: Những đó sông-sít, lạnh lẽo, cùng là đó rang-nướng nóng này, độc-dịa chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1 \$ 00

Thuế sanh dược thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiệm cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tấn hoá chứng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chứng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay Đôn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu chủ trị các chứng kể ra sau này:

- Về các chứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh nhưt đầu,
- Thời-chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn nửa yã,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trùng phong trùng dâm,
- Bất tỉnh nhơn sự,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiết máu kiết dâm,
- Nhứt môi cùng mình,
- Tinh thần bải hoai,
- Trùng thử phát nóng,
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chẳng tiêu hoá,
- Đi ghe đại sống,
- Sơn phong chanh rét,
- Da ngứa nổi sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nit mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con nit chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.
Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 90

Nhị-khoa-càng-cơ-táng

Chủ trị con nit cấp mạng, kinh phong, cùng các chứng bệnh của con nit kể ra sau này:
Cảm mạo phong hàn, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chận con mắt lác liến, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh nhơn sự, miệng mũi trướng khí, trong ruột, đau thác, hơi thở khó khê mà làm ra ho, hoặc khóc đêm và giật tay giật chơn, đường đại huật bôn, hoặc miệng móm khó khan lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mưa, khi ta rút tay, rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, òm gáy khô khê, ọc sứa, ăn uống chẳng được, khê có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không tốt, tay chơn lạnh ngắc rét lâu chẳng hết, ấy là chứng MẠNG-KINH-RHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nit trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi sập ăn mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nit ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ được các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

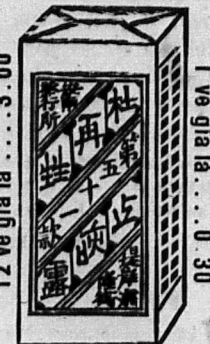
Bạch trước cao

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gât, lậu mù, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu ké lậu huyết chảy ra dầm dề cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trừ được các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hiệp đều có chỉ cách dùng.
Mỗi hiệp giá là..... 0 \$ 60

ĐỒ-TÁI-SANH Đại-được-Phòng

Tại Đôn-hiệu tôi có bán đủ các thứ thuốc như mấy nhà thuốc lớn của Langsa và đủ các hiệu của mấy nhà thuốc danh tiếng bên Tàu, Đôn hiệu cũng có chế nhiều thứ thuốc rất hay: Như một thứ thuốc theo kiểu sau đây, để mà trị-dâm dưỡng-phôi, và trừ các chứng bệnh ho, như: Ho-lao, ho-lởn, ho có máu, ho-phong, ho-gió, chẳng luận là lâu hay mau, hề dùng tới nó thời tất nhiên thần hiệu, và xin quý ông coi cho kỹ những thuốc của Đôn hiệu tới thời chất.

TẠI ĐÔN-HIỆU
Cổ trông rắng và bạch răng bằng vàng Tây với vàng Annam, chất chẳng khê leo lăm, mà giá lại rẻ hơn hết các tiệm, quý ông muốn làm kiểu nào cũng được (Tôi cũng đứng bảo lãnh trong một năm như có hư tôi sửa lại không ăn tiền).

LIQUIDATION DES LIVRES

1. Sách bán rẻ (nhiều, ít gì được ráo)
 2. Sự tích giặc Âu-châu 1 à 5 mỗi cuốn..... 0 \$ 40
 3. Quyển phụ A..... 0.60
 4. Sách bán xam Bà..... 0.30
 5. Tiền căn báo hậu 1 à 8..... 0.30
 6. Tủng Vâu-tiên..... 0.30
 7. Lịch và ngọc-hạp 1915, 1916. 0.20
- Mỗi 100 \$ 00 huê-hồng 60 %, tiền gửi chủ mua chịu.

MAISON QUANG-HUY
54 rue Vienot Saigon

TRƯỚC KHÍ MUA XE MÁY

Thì quý-vị nên đến tiệm
LỤC TỈNH LẦU
Thì quý-vị ắc chọn-đặng
KIỂU XE
EMBLEM VÀ MEAD
Tốt đẹp, chắc chắn và giá rẻ hơn các nơi
Đường Espagne số 48
Góc Chợ-mới
SAIGON
TRẦN QUANG-NGIÊM

Đồ-trạch-Sanh, Đại-được-phòng

7, Quai de Minh-Hương, 7
CHOLON
Tiệm bảo chế thuốc theo cách Langsa, có trữ đủ các thứ thuốc Đôn hiệu bên phương Tây và T.ung-quốc, chẳng luận món chi, này Đôn hiệu mới chế một thứ thuốc này, thơm tho ngọt dịu, hình nó giống trái cà-na, đựng trong hộp theo kiểu sau đây, để trừ các chứng bệnh ho, đau bụng và nôn ói, uống nó thì ngọt ngon, thiệt là một thứ thuốc trị dâm hàng nhưt, chẳng luận lớn nhỏ, đều dùng được cả. Xin quý vị có mua thì phải coi cho kỹ, kẻo lầm đó giá.

CAO BACH

Xe hơi đi thơ và đưa bộ hành
Từ Gocong lên Saigon chạy mỗi ngày.
Nay sửa lại như vậy:
Bên đ. — Sớm mai Gocong 6 giờ rưỡi chạy lên tới Saigon là 9 giờ rưỡi.
Bên v. — Chiều lại ở Saigon 3 giờ rưỡi chạy về tới Gocong là 6 giờ rưỡi.

GIA TIỀN:

SAIGON	đi Cán-giוע.....	0.60
	đi Chợ trạm.....	1.00
	đi Cán-đước.....	1.20
	đi Cầu-nổi, Vàm-cỏ.....	1.60
	đi Gocong.....	1.90
GOCONG	đi Vàm-cỏ.....	0.50
	đi Cán-đước.....	1.00
	đi Chợ trạm.....	1.20
	đi Cán-giוע.....	1.60
	đi Cholon và Saigon.....	1.90

Đường từ Gocong lên Mytho
Mỗi tuần chạy 3 lần là: thứ hai, thứ ba và thứ tư. Ở Gocong sớm mai 6 giờ rưỡi chạy tới Chợ-gón 7 giờ, tới Chợ-gạo 7 giờ 45 phút, tới Mytho 8 giờ rưỡi.

GIA TIỀN:
GOCONG
đi Chợ-gón..... 0.50
đi Chợ-gạo..... 1.00
đi Mytho..... 1.60
Con nit từ 10 tuổi ăn nửa phần tiền, đó hành lý mỗi kilo là 2 chiêm.
Bến xe đậu:
Ở Saigon thì tại Chợ-mới Saigon.
Ở Mytho thì đậu tại ga xe lửa.
Ở Gocong thì đậu tại Chợ.
NGUYỄN VĂN-ĐẬU dit NĂM-NHỎ
Propriétaire d'automobiles
Service Postal Saigon-Gocong.

Ai có dùng người coi vườn ruộng chẳng?

Có một người tác lời 40 mươi, biết tiếng Langsa. Nay muốn kiếm một chỗ làm như Gèrant, coi sóc việc ruộng nương. Ai muốn cần dùng, xin do nơi quán Nông-cổ Min-dam.

TIỆM HỌA CHON DUNG
Nguyễn-đức-Nhuận

ở ngang gare xe lửa Gia-định

Tiệm này vẽ theo thể cách khéo lắm, để
trăm năm cũng không phai.

Quý-vị có gởi hình chụp sẵn lên về hoặc
gởi thơ thương-nghị đều chỉ xin đồ
bạc như vậy:

M. Nguyễn-Đức-Nhuận
Dessinateur à Giađinh.

NHÀ CỐ MICHEL.

L. CAFFORT kê nghiệp

Đường Catinal, môn bài số 32, 34, 36, 38 — Saigon

SÙNG BẮN CHIM

KHÍ GIẢI, THUỐC ĐẠN BU THỜ. Bể phụ tùng sẵn bán.

Xe máy đạp hiệu « ALCON » và hiệu « SPHINX » (nhà Caffort đại diện cho hai hiệu
này ở Nam-kỳ). Bể phụ tùng xe máy đạp (lá vỏ xe, ruột xe, đèn, ống thực, vàm v.v.)
ĐỒ NỮ TRANG, đồ trang lý và đồ bằng bạc, đồng hồ đủ thứ, đồng hồ trái quít
hiệu « LIP ».

Chuyên đi cò, mả-dai, mả-dai-đồng cho người Annam dùng. Vàng đỏ có giấy làm
chứng 18 Carat.

GIÁ RẺ LẠM. ÍT TIỆM BÌ KỊP !

Sẽ gửi vào Lục-châu cách mau lẹ.

Lời rao

Kính cáo cùng chư quý-vị đặng rỏ, nay
tôi có lập một tiệm tại Bình-tây đường
Gia-phú tiệm này sửa xe máy, sơn hãm
xe máy, xi-nickel, đóng xe kéo, sửa xe kéo,
và có bán đủ các thứ phụ tùng cho xe
máy và xe kéo, xin quý-vị tưởng nghĩa
đồng-bang, có sửa máy chi, đem đến
tôi sẽ tính giá rẻ, lại trong tiệm cũng
có trữ bán sách *Diễn lục cổ tịch*, cuốn
thứ nhất.

Ngô-vân-Tri kêu rằng: Tư-Khí
tại đường Gia-phú, Bình-tây.

NGUYỄN-VĂN-MÍT
110, Rue d'Adran, 110,
SAIGON

Kính cáo cùng chư quý-hữu đặng rỏ.
Nay tôi mới mở một cái tiệm bán nón
Langsa đủ thứ, kiểu lớn nhỏ và đủ thứ
màu thật tốt nhất hạng, tại tiệm tôi có
một người làm giấy bán nón rất khéo và
ăn rẻ hơn các nơi. Xin quý-hữu dờ gót
ngọc đến tiệm tôi chơi, trước là coi cho
vừa lòng, sau giúp giùm cho đồng-ban.
Xin quý-hữu vui lòng đến xem thì rỏ.

Như quý-hữu ở các nơi có muốn mua đồ
thì gởi thơ cho tôi thì tôi sẽ gởi đồ lập tức.

Nhà in và nhà bán Sách

của

MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH

14, rue Catinal — Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ
tuần truyện sách, có in các thứ thiệp
mời đám cưới, thiệp tang, cũng các thứ
thiệp đủ kiểu đủ cách, rất khéo rất đẹp,
tùy ý liệt-vị, cũng có đóng bì sách nhiều
kiểu nhiều màu hoa-hoè rứt rỏ, có bán
đủ các thứ sách và giấy mực cho học trò
dùng. Liệt-vị muốn in vật chi hay là đóng
sách, thì tôi lại làm rất mau mắn, và
lính giá rẻ. — Kính xin Lục-châu chư
quân-tử có viết chỉ lên đến Saigon tiện
đường xin ghé tiệm tôi, thì tôi rất cảm
ơn và cũng vui lòng tiếp đãi.

Tuần Kim-vân-Kiểu in rỏ hay làm trọn bộ. 0\$90
Huân-tử-cách-ngôn có sách cho trẻ em... 0 50
Lục-vân-tiến có hình hay làm... 0 60

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.

Cần khai

Bổn-quân rất khen rất kính Mame Vve Huynh-
kim-Danh là đơn bà góa mà có tâm chí lo việc
đại thương, một mình mà quản soát nội một nhà
buôn bán lớn như vậy, thiệt là nữ trung trượng
phụ đó. Vậy xin Lục-châu ráng giúp thêm cho
người bôn vãng lâu dài đặng để làm gương cho
pho nữ giới.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH

J. Viet

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi,
in đủ các thứ các kiểu, có lãnh in đồ tại
kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-
biện. — Có đóng bì sách đủ kiểu, rất
khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiệp
quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu
hoa hoè rứt rỏ, mạ vàng cũng đẹp. —
Vậy xin Lục-châu chư quân-tử, có cần
dùng viết chỉ, hãy đến tiệm tôi, tôi đã
làm mau mắn mà tính giá lại rẻ. — Tiệm
tôi cũng có bán đủ Thơ, Tuồng, Truyện,
sách.

NÔNG-CO MÍN-ĐAM

實業要論

THIỆT NGHIỆP YẾU LUẬN

(Tiếp theo)

Gà có nhiều bệnh

Gà cũng có nhiều bệnh, mà độc
hơn hết chẳng có bệnh nào như
bệnh trái. Bệnh này mà chỗ
khóe miệng cạnh mũi đều mọc
mụn có mũ, trong yết-hầu lại có
đốm trắng, cữn họng nghe kêu,
lúc mới sơ phát thì miệng nó hay
chảy nước giải, nhiều nhào lòng
thông mà hơi hám lảm.

Bệnh này mà sanh ra là phần
nhiều nó cảm mạo lây khí lạnh,
hoặc mới bị lạnh quá rồi lại bị
nóng quá, không chừng không đổi
mà sanh ra bệnh ấy. Bởi mình
không săn sóc cho kĩ-cang, đêm
trước thì để nó ngủ ngoài trời mà
bị lạnh quá, rồi đêm sau lại nhốt
chung trong chuồng chật chội cho
nó bị nóng lung, hoặc nó mới bị
sương lạnh lèo, lòng cánh đều còn
ướt, mà mình để nó ngủ nhắm
chỗ gió nhiều, hoặc bắt nhốt vào
lồng chật hẹp nhiều con mà chớ
đi nơi khác. Đó là cái gốc bệnh
nó sanh ra cũng vì các cơ ấy.

Nên hễ khi mình thấy con gà
nào miệng móm chảy nước, đó là
cái dấu nó chỉ bệnh ấy ra, phải
mau lo mà trị trước cho sớm thì
còn cứu được. Nếu để lơi thôi cho
đến nó mọc mụn ra rồi, thì ắt là
khó cứu, vì hễ mọc mụn ra nhiều
thì nó phải nghẹt họng, ăn uống
không được mà chết.

Cách trị

Hễ khi thấy con gà nào mà
hình dạng nó như tôi đã nói trên
đây, thì phải lấy phèn chua táng
nhỏ ra hòa với một chút nước cho
sét sét, rồi lấy một cái lông gà, tằm
phèn, thoa nơi khóe miệng và
mũi nó, rồi dờ cái dấu nó ngược
lên, lấy 2 ngón tay cái và trỏ, vuốt
lên vuốt xuống nhẹ nhẹ phía dưới
yết-hầu ngay cuống họng nó đó
một ít phút đóng hổ, cho nó hó
hấp mà bắt lấy hơi phèn, rồi lại
lấy lông gà khác cho nhỏ và nhọn,
cũng tằm nước phèn ấy, thọc
ngay vào họng nó mà ngoáy năm
ba lần rồi kéo ra, thì ắt thấy có
bọt giải trắng trắng vàng vàng quện
theo lông gà mà ra, ấy là cái nhớt
độc của mày mụn trong cổ nó đó,
nếu làm như vậy một lần mà
chưa thấy hết thì ngày mai cũng
phải làm theo cách ấy một lần nữa,
những mấy cái lông gà nào đã
dùng mà theo ngoáy rồi đó, thì
phải đốt đi, chớ để bỏ rơi rớt mà
nó lây bệnh cho gà khác. Khi làm
như vậy rồi, thì cũng nên nhỏ
vào cuống họng nó thêm đôi ba
giọt nước phèn, phía ngoài cũng
thoa phèn cho đều nội cái cần cổ
của nó. Tuy vậy chớ cũng phải
coi cho đều hết cả thân mình nó,
hễ chỗ nào có mụn thì cứ chằm
phèn mài cho đến khi nó tróc hết
thì mới hết bệnh.

Phàm người ở đời, trong việc
sanh-nhai, biết bao là nghiệp nghệ,
nhưng hễ định quyết làm nghề
nào thì phải chuyên môn cho rỏ
ràng mà một nghề, dẫu khó nhọc trác

trở thì nào cũng phải gán chi cho
bên mà theo cho cùng cho tốt, thì
ắt có ngày phải thành tựu. Chớ
có thấy khó mà ngã lòng, làm
nghề này nửa chừng, lại bỏ mà
bắt qua nghề khác, tưởng như
châu chấu bắt ve, thoán mang
như vậy cả đời, té ra đến chừng
chung cuộc rồi, thì nghề nào cũng
không xong một nghề nào cả.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

QUAN TOÀN-QUYỀN
Tại Nam-Vang

Buổi sớm mai ngày mồng 5 Janvier này
quan Toàn-quyền có đến viếng sở giếng
và sở nhà đèn tại kinh thành Nam-Vang
rồi ngài lại viếng luôn sở Đàng-lâm và
sở nhà lò làm đồ hộp các thứ thịt. Tới
đây ngài cũng tỏ dấu bán hoan, vì thấy
những công việc làm ăn đầu đó đều thành
tựu. 2 giờ chiều bữa ấy Ngài đi thẳng đến
xứ Kép đặng giao xem nơi bãi Réam,
chiều ngày 6 Janvier Ngài trở lại Nam-
Vang, sáng ra ngày 7 Janvier Ngài thẳng
xuống Hai-tien.

Khi viếng tỉnh Hà-tiên rồi thì Ngài lại
đi luôn qua Rachgia.

Quan Toàn-Quyền, quan Thống-đốc
và quan Thân-sĩ Nam-kỳ.
đi vãn dân trong mấy
tỉnh phía Tây

Chiều chửa nhựt nhằm ngày 6 Janvier
quan Thống-Đốc và quan Thân-sĩ Nam-
kỳ từ giả Saigon, thẳng xuống Rachgia
cho kiếp buổi chiều thứ hai 7 Janvier đặng
hầu đón quan Toàn-quyền ở Nam-Vang
xuống đó.

Ngày thứ hai, 7 Janvier. — Dùng cơm 61 và nghỉ tại Rachgia đêm ấy.

Sáng ra ngày thứ ba, 8 Janvier. — Buổi sớm mai, quan viên vào yết kiến bá vị Đại-thần tại dinh-quan chủ tỉnh.

Ba quan lớn đi giạo xem thành thị một hồi rồi về dùng cơm trưa, qua hai giờ chiều trở ra Longxuyên.

7 giờ tối đến tại Longxuyên. Dùng cơm tối và nghỉ ngơi tại đó.

Sáng ra ngày thứ tư, 9 Janvier. Các quan tại đó yết kiến xong rồi, ba ngài cũng giạo xem thành phố một hồi rồi thăng xuống Đại-ngãi dâng vào Soctrang.

Đều Đại-ngãi 6 giờ chiều, qua 7 giờ đến tại Soctrang.

Dùng cơm tối và nghỉ tại Soctrang. Sáng ra thứ năm, 10 Janvier cũng cho các quan yết kiến, rồi giạo xem thành phố.

Dùng cơm trưa tại Soctrang rồi xuống tàu đi ngã kinh Phụng-hiệp dâng trở về Saigon.

Qua ngày thứ sáu, 11 Janvier thì tàu tới Cần-đước lối 7 giờ sớm mai đến đó ba vị đại-thần bèn lên xe hơi, thặng về tới Saigon là 8 giờ.

Cán-kiệm lý-tài luận

Ngày qua tháng lại, thu mặng đông sang, con người mặng lo bươn bả trong đám lợi danh, ngày giờ thoạt qua, bóng chiều quang như nháy mắt. Nếu ở đời mà không lo dự bị, ăn xài tiêu phí, nương theo câu tục ngữ: « Tay làm hàm nhai. » Có bao nhiêu ăn xài cho hết, không để 1 đồng 1 chữ dự phòng; khi có việc xảy ra, thì lấy chi mà đắp đổi? Vả lại: « Trời còn có phong vân bất trắc, huân con người: Việc ruổi may, bình hoạn dễ giữa? » Phần thì hiện kiếm Âu-địa bình cách liên niên, bẻ sanh nhai của con người một ngày một khó! Nếu mà ngày nay quốc-dân không biết tính ngộ, cứ noi theo thói cũ hoài thì nẻo sanh-lý càng thêm khốn đốn. Về quốc-dân ta, ưa so-sua so-sánh ham lãng-phí xa-ba,

nên người Ngoại-quốc đã dóm thiếu trong im đen, bởi vậy thường chiều theo ý người mình, chế tạo những hàng hóa đem đến mà bán, ví chẳng khác kẻ đặt rượu hay chiều lòng người uống rượu (1)!

Ấy là việc mua sắm, còn trong việc lý-tài thì người mình lại ít kẻ đến, có 5, 3 ngàn đồng thì đã gọi nhiều; hơn hợt một hai cắt lại cho là không tới đâu! Chớ chi đồng-bang nghĩ rằng: « Phải góp bao nhiêu đá thì mới thành ra một đảnh núi cao vợi vợi; góp bao nhiêu sỏi thì mới làm nên một giải biển lớn mênh mông? » Cũng nhờ nơi tích tiểu thành đại; góp gió làm ra bão!

Muốn cho được dư ăn dư để, thì phải lầy chữ cần-kiệm làm căn-bản; nếu muốn cần-kiệm thì phải cho có tiết độ. Tiết độ trong việc ăn xài, mua sắm; chừng đổi trong việc tồn-phí mà tiêu. Biết trước rằng nhà mình mỗi tháng huê lợi bao nhiêu và các việc tồn-phí của gia-tiêu mình trong một tháng là mấy, mỗi mỗi đều có dự định trước, chớ cho quá cái chừng ấy.

Thí như: nhà ông X... cả hai cha con

(1) Những kẻ đặt rượu thường hay chiều theo người uống rượu: Dấu đặt rượu mạnh có sức giết người mà giá nể hơn thường, có người hỏi mua thì chúng nó cũng dám đặt mà bán.

đều làm việc, gia-quyên đông được 7 người. Lương cha mỗi tháng 60 ngàn, bằng con 35 đồng mỗi nguyệt. Còn huê-lợi cho mướn phố, ghe được 220 \$00. Muốn cho rõ ràng các việc xài phí và huê-lợi, thì phải lập sổ thu và sổ xuất. Trong sổ thu tính coi phần cha trọn năm được: 60\$×12 = 720 \$00, con mỗi năm: 35\$×12 = 420 \$00. Huê lợi cho mướn phố và ghe đóng-niên 220\$×12 = 2640 \$00. Tổng cộng: 720\$×420\$×2640\$ = 3780.

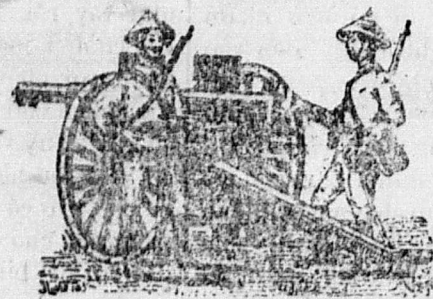
Trong 3780\$00 chia làm ba phần, α đi một phần 1260\$00 (3780/3 = 1260\$00) Một phần để chi phí trong năm, thì lại: mỗi tháng xài (260/12 = 105\$00) Còn một phần 1260\$, để dành dự phòng việc tốn-hao xây đền (đi đám tang, lễ, quan, hôn) và 1 phần 1260\$00 gọi là dự, để cho vay mà thủ lợi hoặc hùn hiệp vãn vãn.....

Đoạn mỗi tháng 105 \$00, lại phải tính coi mỗi ngày phải xài bao nhiêu (105\$00/30

3\$50), thì mỗi ngày phải xài là 3\$50.

Ấy là sổ thu, còn muốn xài phí có chừng đổi thì phải lập sổ xuất. Trong khi này thì đã lập sổ thu rồi, như trước đó, nên biết mỗi tháng số bạc dự xuất trong sổ thu có 105\$, thì trong sổ xuất hiện trước các việc chi tiêu mỗi

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

ngày trong tháng, mỗi cuối tháng cộng lại coi, cuối năm tổng cộng 12 tháng.

Phải dự tính trước như vậy:

Nhà 7 miệng ăn, bạc chợ mỗi ngày là 0\$80, mỗi tháng: 0\$80×30=24\$00

Mua tạp hóa và đồ nhứt dụng: 1\$50 1\$50×30=45\$00

Tiền dài khách trong tháng 7 00

Máy y-phục mỗi tháng. 22 00

Tiền giặc ủi. 3 00

Tiền xe. 4 00

Tổng cộng số phí trong tháng: 105\$00,

Như trong tháng xài dưới số 100\$ còn dư lại thì bỏ qua số bạc tổn hao xây đền trong năm.

Ấy là luận sơ cho các nhà viên-quan chức sắc cùng những người thấy thợ có lương bổng mà thôi. Còn như nhà công-nghệ và nông-gia, diên-chủ thì độ theo huê lợi của mình làm ra mỗi tháng mà tính, đầu đó dự bị dành rành thì việc ăn thì làm sao mà phải thiếu!

Chớ mình để vậy xài hồ-luôn, không sổ sách chừng đổi gì, việc mua sắm vô cùng không nhất định thì tiền bạc phải hao mòn, một khi một ít, lâu ngày phải hóa ra một mối nợ to.

Cao-hải-Đề, Hiệp-hòa (Mytho)

Cách tục luận

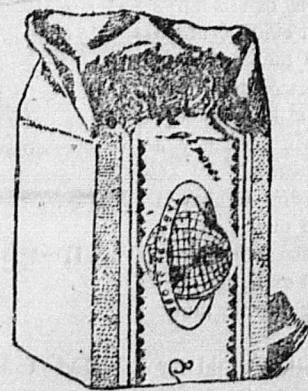
Vả việc mai tán mà dùng lễ nhạ là sự vô ích! Thói đời thường hay nói theo tục bên Tàu những sách gia-lễ của Châu-văn-Công, Hồ-thượng-Thơ, Thọ-Mai v.v. Châu-văn-Công là người học thông hơn hết trong đời Nam-Tống, làm quan tới nhị phẩm. Vua Tống truy tặng cho cha ông được hàm tứ phẩm, cho nên ông phải làm lễ Phần-huỳnh, lúc ấy nhưn đíp ông mới đặt ra một bộ sách gọi là Châu-văn-Công gia-lễ. Sau bên Annam Hồ-thượng-Thơ nhưn đó mà thêm bớt chút đỉnh và dịch nôm ra làm một cuốn kêu là Hồ-thượng-Thơ gia-lễ. Sau nữa ông Thọ-Mai tham chắt mấy nhà gia-lễ ấy, chế bớt lập ra một cuốn kêu là Thọ-Mai gia-lễ.

Thuốc hút

hiệu

CÀ-LÔP

(TRAI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thương lắm

Có một mình hàng DENIS có trừ mà thôi.

mà nổi nhạ làm gì, hay là tính giúp vui cho tân khách chăng?

Trước dứt lễ nhạ, sau sửa cách đãi đản, xin coi lễ văn-minh của Mậu-quốc thì rõ, như điều khách chớ hề ăn cơm uống rượu chi của nhà tang, cứ việc đến thăm, đi đưa xát đến huyết rồi từ giả kiến về, cho Tang-chủ khỏi lo đãi; còn như đám Tang của Annam, vì thân-bằng quyến-hữu ở xa lắm, nên phải lo đãi, song mà phải sắm chớ riêng cho khách nghễ ngơi, làm cho điếm tịnh, trong nhà những kẻ phụ sự ai lo hỗn phận nấy, nói biểu việc chi cũng nói nhỏ xiểu đủ nghe, đứng cho động dạng khua kêu, nói cười ngả ngớn, trong nhà tang phải êm lặn như thường, chẳng nên rần rạt, chẳng nghe đờn trống, vãn tiếng lễ-sanh, bớt việc đãi-đản, bớt đều phủ phí, lo trị quang-tái cho kỹ, lo làm phần mộ cho yên, chuyện nào có ích thì thêm, chuyện nào vô ích thì bỏ.

Cũng xin bỏ luôn bốn anh Phương-tướng, và một bác Tề-Thiên, đánh động là gì, phá quang là gì? Nếu làm vậy đám tang ra đám hát! lại bỏ tiệc kẻ hồ người hát, bắt cái hồ khoan, Trời ôi! tục gì xấu quá vậy! Người gì nở làm vậy! sao chẳng hỏi người mà bỏ giết cho rồi.

NGUYỄN-TRƯỜNG

Lòng quán đại

Cửa quan Toàn-quyền và qui tiêu-thơ

Ngày 29 Décembre, hồi 11 giờ trưa cá trò ro gnhà mđ côi tại Cholon đưong ăn bữa trưa. Đùng giờ ấy có một cái xe hơi đạ trước cửa trường. Bà Đốc học và các trò lấy làm hơn hờ mà thấy trên xe bước xuống là quan Toàn-quyền và qui Tiêu-thơ. tiêu-thơ liền vào coi rồi tỏ ý vừa lòng vì thấy cách nuôi dưỡng kẻ mđ côi đặng tở tể. Tiêu-thơ liền ước bạc mà cho mỗi trò làm cho cả thầy đều đặng vui mừng. Còn quan Toàn-quyền thì để lại một số bạc đặng mua đồ mà cho trẻ ấy chơi trong lúc Tết.

BĐn-quán thay mặt cho trẻ này mà tạ lòng ơn hậu của quan Tàn-quyền và qui tiêu-thơ.

大法禮儀 Đại-Pháp lễ nghi

Về phép bắt tay và hun (tiếp theo)

Theo cách Langsa thường hề chào hỏi thì bắt tay nhau mà tỏ lòng ân cần yêu mến nhau. Trong phép bắt tay thì sự quen biết nhau nhiều hơn là sự kính trọng. Bắt tay phải cho thiệt tình, đừng đặc lia lia. Bắt tay hay là cầm tay lại cũng có nhiều cách khác nhau, hoặc là muốn tỏ rằng mình sẵn lòng giúp đỡ người, bình vực người, hoặc là muốn tỏ sự khước phép, sự kính trọng, lòng thương mến hay là muốn tỏ các tình ấy một lược.

Như có bắt tay người đờn-bà hay là người trưởng thượng, thì phải cúi đầu nghiêng mình mà tỏ lòng cung kính. Chẳng nên bóp tay người hay là đặc đặc. Khi nào bắt tay người bằng hữu thì muốn bóp đặc chỉ tự ý.

Hề gặp người trưởng thượng thì tay mặt đỡ nón rồi ngó chừng như người đưa tay cho mình thì mình mau mau sung nón qua tay trái, để tay mặt mà bắt tay người.

Con nhà gia-giáo khi chào người đờn-bà hay là người trưởng thượng chẳng hề đưa tay trước, khi chào người lạ cũng vậy, trừ ra khi nào người lạ ấy là bằng hữu của bằng-hữu mình.

Có người bắt tay mà thà xuội không nắm lại, có kẻ lại đưa một ngón hai ngón mà thôi. Như thế thì là vô lễ lắm.

Cũng chẳng nên cầm tay người lạ lâu quá.

Trong bà con thân thích hay là bạn thiết, khi nào gần đi đâu vấn mặt lâu ngày hay là đi đâu lâu ngày mới về thì có phép ôm nhau mà hôn chớ không bắt tay. Song trước mặt người ngoài thì chẳng nên làm như vậy, trừ ra khi ra đi hay là khi mới về mà thôi.

N. C. M. Đ.

Cuộc chơi của con nít

Tại dinh quân Đốc-ly thành phố Saigon

Hôm ngày 24 Décembre 1917, hồi 4 giờ chiều, nhưn dịp ngày lễ Chúa Giáng-sinh, thiên hạ đông đảo, cũng có 300 con nít trên từng lầu dinh quan Đốc-ly, là chỗ bày các cuộc chơi cho con nít.

Bà Toàn-quyền Sarraut cũng có đến đó mà dự cuộc. Khi Bà vừa đến, bước xuống xe thì có bà Đốc-ly Foray ra rước và làm cho cuộc chơi đặng rõ ràng lắm!

Có phát nhiều món đồ chơi cho con nít trong cuộc này.

Bà Đốc lý Foray tọa chủ trong cuộc này, còn tại bên thì có ông Blanc là 2e adjoint và ông Mossy là Secrétaire Général.

Au-châu chiến cuộc

3 Janvier 1918.

Mặt trận Langsa tại Ý-Quốc
Ngày 31 décembre: Điện tín Ý. Nơi mặt trận Monte-Tomba, binh Langsa sắp đặt đại bắt yên ổn rồi đánh một trận quá lung, quân địch hết sức chống cự

mà rút lại binh ta lấy đặng trận thế từ Gonfeneba tới Maranzine, lại bắt đặng 44 tướng, 1348 binh địch và 60 cây liên thính cùng 7 vị thần công. Đại bác Anh và Ý hiệp nhau đồng đánh phá mặt tiến nhà thờ hư nát.

Mặt trận Anh

Điện tín Anh: Binh ta lấy lại đặng một mớ trận thế đã mất, và bắt đặng chiến-tù cùng lấy đặng thần công của địch. Hươg Nam Marcoing binh ta thắng tới chót đứn theo hai bên đường xe lửa từ Ypres tới Staaden.

Palestine

Tại Palestine, quân địch quyết đánh lấy thành Jérusalem lại. đánh trọn 26 giờ, rồi lại ta đuổi binh địch tháo lui. Ta thắng đặng 7 dặm, chiếm 4 trận thế rất chắc và bắt 600 chiến-tù, lại lấy đặng 20 khẩu súng liên-thính.

世界新聞

THẾ GIỚI TÂN VĂN

Trung-hoa

Quan quân không kỷ luật. Trong báo « Echo de Chine » có đăng một bài này nghe qua thì thấy tánh tình của tướng sĩ nước Trung-hoa ăn ở một cách rất tàn bạo.

Nguyên ông Maurice Giraud là người Langsa, xét, iấy xe lửa từ Pienlo tới Kaifeng. Tại Kinban và Tehengtai, ai ai cũng đều biết mặt ông. Hôm ngày 27 ovembre, xe lửa chạy từ Kaifeng đến Chengchow, ông cứ việc xét giấy như thường. Khi ông xét tới xe hạng nhưt thì ông thấy ông Liu là Đê-đốc các đạo binh Trung-hoa đang trú trong núi ở về hướng Tây tỉnh Hồ-nam. Ông nảy nghĩ đó có một người anh em bạn của ông nữa. Song mua giấy hạng ba mà đi xe hạng nhưt, nên ông Giraud biểu phải trả tiền thêm. Ông Đê-đốc bèn biểu lính tùy tùng của ông giết

ông Giraud đi. Ông nảy lật đặt chạy qua xe kẻ đó. Có một tên lính chạy theo hẳn ông một phát súng sáu mà trật, rồi lại đập súng trên đầu ông làm cho ông bị một vết rất nặng trên sọ. May đâu có một người Tây là ông Creplet cũng ở trong xe đó, thấy vậy liền chạy lại can, nếu không thì chắc bọn đó đã giết ông Giraud rồi.

Khi tới Chengchow, bó rít cho ông Giraud rồi chở về nhà ông ở tại Kaifeng. Bệnh nặng chắc ông phải nghỉ lâu chớ đi xét giấy nữa chưa đặng.

Tuyệt xuống tại thành Bắc-kinh. — Tại Bắc-kinh hôm đêm 12 Décembre tuyết xuống nhiều quá, cho đến đời bề dày gần có 2 tấc tây. Chắc là người ở Bắc-Kinh lúc này uống rượu khời tốn tiền nước đá.

Nhật-bản

Hỏa hoạn tại Osaka. — Trong đêm 13 rạng mặt 14 Décembre, một đám hỏa-hạn quá to, làm cho trại tiện của hãng Japan Fertiliser và kho trữ đồ của hãng Fuji Paper Mill cháy đều cháy ruội. Hao hết hết thảy có 1 triệu yên.

Anh-Quốc

Tiếng nhiệt nằng nề. — Mới đây tại thành Liverpool, bên Anh-Quốc có hai người lính thủy, một người Anh, một người Norvégien, rầy lộn với nhau. Ban đầu còn cãi lầy, nói qua nói lại, rồi sau người nước Anh mắng người nước Norvégien rằng: « Mày là Đức-tặc ». người Norvégien giận lắm, nhảy lại đánh người Anh gẫy 2 cái răng. Nhiều người lính Anh nhảy vào bình người lính Anh mà đánh người Norvégien. Tuy một mình mà người Norvégien cũng cự không chịu thua. Lính bắt cả thảy giải đến bót.

Chừng Tòa xử, thì quan Tòa nói vì đảng kia nhiệt người ta như vậy là nặng nề lắm, nên người ta được phép đánh mà trả thù. Người lính Norvégien thấy Tòa

Anh xử đoán công-bình như vậy, bèn tình nguyện đi lính cho Anh-Quốc. Bấy giờ y đương ở tại chiến-trường. Báo Norvégiens nói y mới gởi về một bức thư mà tỏ ý vui mừng lắm.

東 時 事 ĐÔNG-DU'ONG THỜI SỰ

Giá lúa giá bạc

Mỗi tạ 68 k los chở tới nhà máy từ 1\$95 tới 2\$00.	
Kho nhà nước	4f.00
Hãng Đông-dương	3 98
Hồngkong Shanghai	3 98
Chartered Bank	4 00
Banque Industrielle de Chine	4 00

NAM KỲ

Saigon

Bãi. — Tên bán cát kin ở Trường-binh (Chudaumot) đầu ghe số 2119 tại Quay de la Belgique Saigon, có cờ rắng trong

đêm 26 rạng mặt 27, có người lạ mặt lên qua ghe mà thỏi của y hết 5 đồng bạc mặt quần áo giá đáng 5 \$ 40 và luôn giấy thuế thân cũng rước nữa. Nói vậy chớ không biết người lạ hay quen, mà có lẽ cũng quen chớ? Ừa có khi quen thiệt, là nó quen theo nghề đi bổi đó mà.

Liều mạng mà trừ. — Khách Quảng-đông kia, làm nghề thợ mộc tại Mytho đi ngang cầu Khánh-hội, gặp chủ củ là người bán bán ghế tại đường Catinat, đã không chào hỏi thì thôi, lại dám-sầm nhẩy đại xuống sông. Mà cũng may, mới uống nước sơ sơ, chớ chưa chết, vì có tên bạn chèo ghe là Nguyễn-văn Huynh ra tay tế độ, nếu không thì Khách ấy đã lặn tuốt về Tàu rồi. Bất y lại bót quận thứ nhì, y khai rằng có thiếu của chủ 40 \$ thấy chủ mà sợ dối, nên mới liều mình như thế. Liều mạng mà trừ nợ đã !!!

Đê hành hung. — Có chị bán quán tại đường Chasseloup-Laubat có rắng ngày 28 rồi đây, hai con dê không biết của ai, vô đập bẻ chén bát và đồ đạc của chị hết

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm
tho diệu dàng
chẳng có thứ
nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trừ mà thôi

kinh-luân ; chửi thiếu-trương ra vào sân bác-nhã, thương chúng-sanh khổ não chốn-trăm-luân.

Trời êm cảnh tạnh, gió mát ho khai, thoạt đầu bản-tăng nghe đạo-đồng nó truyền tụng mười câu văn-đề của ông Xứ-Cung có dạ bi thời mãn tục, thiết ra cho hai ông Chủ-bút, "An-Hà" và "Nam-Trung" siêu giải. Mò-Phật ! bản-tăng thân tuy đã qui-y pháp-giới, mà lòng những

mong kính-tính chúng-sanh. Mò-Phật ! nói cho phải, bản-tăng nghe đặng ông Nguyên-tứ-Thức giảng thuyết pháp mười điều, thì bản-tăng vừa úm tròn trong lòng Nguyễn-tất-Đoài ra lời phổ hóa. Xảy đầu đạo-đồng vào bạch với bản-tăng rằng : bạch Hòa-thượng, dưới thế-gian ông Nguyễn-tất-Đoài đã dựng miếu rồi. Bản-tăng nghe vừa giứt lời, bèn chấp tay tạnh niệm hồi lâu rằng : thủ tri như !

bách bác, diệt tội dồng hà-sa, yêu ly tam đó khổ, đảo cấp niệm Di-Đà, nam mô Bồn-sư Thích-ca Mâu-ni-Phật.

Bản-tăng niệm rồi, bèn ngừa tay mà đoán rằng : nếu ông Nguyễn-tất-Đoài, đã miến thế-sự, liễu phạm-trần rồi, có lẽ chẳng bao lâu đây, cũng đến non cao Phật-đường ta mà sám-hối chớ chẳng không.

Vậy nên bản-tăng mới ẩn bát từ bi cõi Phật mà giải mười đề tấn-hóa của thế gian, ấy là lòng thiện niệm của bản-tăng muốn giúp người cho rảnh công-trần-thê hầu đặng ngày kia người có qui y pháp-giới mà bản-tăng hãy còn phải ra tay tế độ.

Dòm xuống cõi trần ai, cộc cộc !
Thương thay Nguyễn-tất-Đoài hon !
Chưa nên mùi Khồng-từ, cộc !
Tua đọc sách Nho-lai cộc, cộc !
Qui chân mau khá kịp cộc !
Nghĩ chớ lầm còn dài, hon !
Muôn trừ đoàn tỵc niệm ; cộc, cộc !
Nam mô trước Phật đài. hon !hon !

(Sau sẽ tiếp theo)
Lão-tăng ; Trước-Thùy-Viem.

改長英話
Cải lương tiểu quại

Thằng cha kia đi đường, gặp một người ăn mặt trang-hoàn, biết là người giàu có, liền bước tới làm bộ đỡ nón chào-hỏi lẩn xãng, rồi lại nói rằng : Không dám nào, xin anh làm ơn cho tôi mượn đồ một trăm đồng su.

— Uà ! anh này lạ hoắc, tôi có quen biết chi với anh mà cho anh mượn tiền ?
— Ậy ! thì anh hãy cho tôi mượn thử một lần đặng làm quen mà !

Vinh-an-hà, DU-NHIÊN-TỬ.

珠偵小說
Trình thám tiểu thuyết
(Tiếp theo)

Lại-xuân-Điền giờ ra coi, đây thép ấy như vậy :

« Nghiêm-thiên-Lý 35 tuổi ở tại thành « Luân-đôn (Londre) đường Tây-Dinh, « mỗi năm hưởng huê-lợi ước 7, 8 ngàn « đồng, chưa có vợ con, lúc và mới 17 « tuổi đã mồ côi cha, người mẹ và cũng « mới mất hồi năm ngoài này, tài-sãng « của và đều là phần hùn trong mấy hãng « bạc, vườn ruộng cũng hùn bán, người « tánh ra giao thiệp, trong đám xã-hội « sang trọng và rất có thình danh, từ lúc « 25 tuổi, thường hay giao chơi các nước, « hồi tháng 6 năm ngoài có sang chơi Mỹ- « quốc, ở bên hơn 3 tháng ngoài, nhưn « nghe tin mẹ đau, mới trở về xứ. Song « lúc ở bên Mỹ-quốc mà làm những « việc chi, thì bên này không hiểu rõ « được. Va là người ít hay nói, những « bạn tri-giao của va, cũng không có ai « biết ý va cho hết được. Duy có một « đứa là từ khi va ở bên Mỹ-quốc mà về, « thì va thường lưu tâm mà xem Nhựt- « báo bên Mỹ quốc lắm. Nghe nói va có « đính hôn với một nàng con gái Mỹ-quốc « xinh đẹp vô song. Lúc va ở Mỹ-quốc, thì « va thường ở tại thành Niêu-giô (New- « York) có gặp trong giấy tờ cũ tại thư- « phòng của va một bức thư đề gửi cho « Tá-trị Phu-nhân là đồn-bà nước Mỹ, « giảng chữ ấy cũng là giảng chữ nước « Mỹ, tuy không hiểu cho rõ ràng, song « biết chắc người gửi thư ấy là người « con gái nước Mỹ. Chỉ như Nghiêm- « thiên-Lý mỗi khi đi đâu vắng, thì gia-sự « bất câu lớn nhỏ, va giao hết cho một « tay đây-tớ già của va thay thế cho va « mà thôi ».

Lại-xuân-Điền đọc hết tự thủ chí vì, rồi suy nghĩ một hồi, cũng không thấy chi làm quang trọng cho lắm, chỉ có một câu : Nghe nói va có đính hôn với một nàng con gái Mỹ-quốc xinh đẹp lắm, thì có ý cợ kẹ một chút. Còn câu : Tá-trị Phu-nhân là người đồn-bà nước Mỹ, nghĩ ra cũng có quang-hệ với anh ấy, song cũng là vô bằng vô cớ, tuy vậy chớ cũng có hơi nghi, hoặc cũng có mối mà phăng lẫn ra được cũng chưa biết chừng. Suy nghĩ hồi lâu, liền chép tờ giấy thép ấy vào cuốn sổ nhỏ, rồi day lại mà hỏi Tiểu-quí trinh-thám rằng : Ngoài ra còn việc chi khác nữa chăng ? — Trình-thám

nói : « Còn một việc nữa, thầy hãy bước lại xô cánh cửa sổ, kéo ngăn tủ nhỏ ra thì thấy. — Lại-xuân-Điền làm y như lời, kéo ngăn tủ ra, thấy có một tờ giấy chi, đầu máu còn ràng ràng thì thức kinh bèn đỡ lên mà hỏi rằng : « Phải cái này không ?

— Phải đa.
— Giấy gì mà rách rưới bèo nhèo, lại vấy máu vấy mủ, chữ dứt hết coi không được, ở đâu mà anh lượm được vậy ?
— Tại phòng Xảo-Châu, tôi lượm được một lược với cái chìa-khóa mà nâng quấn vào lò lửa lúc nọ đó, tôi thấy xé bỏ vấy vô trong đồng tro, tuy rách tả miềng, tôi ráp lại không được trọn, vẫn nghĩa hiểu không rõ, song theo phép khấn nghiêm thì trong ấy cũng có bằng cớ, thầy hãy xem cho kĩ mà coi.

Lại-xuân-Điền bèn bắt từ đầu mà coi cho tới cuối, thì thấy chữ còn chữ mặt, đức khúc đức đoạn, đọc ra như vậy :

« Vinh-Tiên..... nhân.....
«cháu gái.....đang.....giao.....
«tê xã-hội.....thế-diện rất có.....
«ông thiết chưa.....việc vậy.....
«mạo.....Tác.....Dạ.....
«xoa.....là vậy đó.....nâng đã có.....
«ước hôn với.....thì lẽ cũng.....
«rồi, nay lại nuốt lời.....lại
«tính tráo trở.....danh dự.....
«ông là.....minh-lý.....hãy
«hỏi thử.....có người.....chàng.....
«tin thì xin hỏi lại cháu gái.....
«La-Sĩ.....chờ tôi.....
«ước hẹn thế.....rồi sau lại
«nhục tôi.....cho rõ.....
«đau lòng.....đã nhiều phen.....
«Lý bá-thượng.....»

Lại-xuân-Điền xem đi xét lại hồi lâu, tuy không hiểu rõ, song thấy đầu bài có 2 chữ Vinh-Tiên, rốt hết lại có 3 chữ Lý-bá-thượng, thì hiểu rõ ràng là thơ của Nghiêm-thiên-Lý gửi cho Vương-vinh-Tiên, ngặt có một điều là bị đức khúc hết, nên không rõ ý thơ nói những việc chi, hay là cái thơ này là miếng giấy mà Xảo-Châu lượm được một bên tay ông Vinh-Tiên lúc nọ đây chăng... Phải rồi, nhắm rồi, vì hôm nọ ta nghe

Trình-vân-Việt nói rằng Nghiêm-thiên-Lý đã bị trong hai vị Cô-nương ấy, có một cô khi phụ va, nên va có gửi thơ cho Vinh-Tiên mà phiên trách chi đó, tưởng khi bức thơ này đây chất rồi. Nghĩ như vậy rồi đỡ cái thơ ấy ra mà xem lại từ câu, thấy có chữ Mạo,....Tác.....Dạ-xoa, thì hiểu là : Mạo-chính Bộ-Tác, mà lòng giống Dạ-xoa, xem rồi tới mấy chữ : Nay lại nuốt lời và câu : Sau lại nhục tới vân vân..... thì hiểu là lời phiên trách khuất ức chi đó. xem đến đó thì nhớ lại những lời Nghiêm-thiên-Lý đã nói với mình rằng Xảo-Châu bội ước sự đính hôn, nên va tức giận mà gửi bức thơ này, suy tới nghĩ lui, cũng tiêm không ra bằng cớ. Rồi lại nghĩ rằng : Vương-vinh-Tiên sanh bình hay ghét người An-lê, đây chắt là tại Vinh-Tiên cấm nhạc Xảo-Châu, không cho kết hôn với Nghiêm-thiên-Lý, nên mới ra sự mưu giết này đây cũng không biết chừng, nếu hỏi cho ra cái duyên cớ làm sao mà Vương-vinh-Tiên lại ghét người An-lê, thì hoặc may mà tìm được mối. Liên day lại hỏi thử Tiểu-quí Trinh-thám nói rằng không hiểu. Lại-xuân-Điền bèn tính trở lại hỏi Tiểu-quí Trinh-thám đứng đứng đưa đi, lại đặng đồ mai sớm phải ra tại bến xe lửa mà chờ A-Nghien. Lại-xuân-Điền từ biệt Trình-Thám rồi trở về chớ ngụ, tuốc lên từng lầu thứ hai vào thư-phòng của Hà-kiết-Hùng. Nhằm lúc Kiết-Hùng đau vừa mới mạnh, đang ngồi gần bên lò lửa mà xem nhựt-báo. Lại-xuân-Điền hỏi thăm chuyện nọ chuyện kia một hồi, rồi mới đỡ chuyện Vương-vinh-Tiên hay ghét người An-lê ra mà hỏi. Hà-kiết-Hùng liền đỡ tờ nhựt-báo xuống mà thuật cái duyên cớ của Vương-vinh-Tiên cho Lại-xuân-Điền nghe.

(Sau sẽ tiếp theo)
NGUYỄN-CHÁNH-SÁT
MẢNG BẢO
« Đại Việt Tập Chí »

Đương lúc bên Âu-châu bão lửa mưa sát, thiên hạ khôn cùng, mực giấy mác mố, các đứng vắng-nhơn Long-xuyên

chẳng nại-hao công tôn của, ra lập báo « Đại Việt Tập Chí » mà mở mang cho Việt-nam tổ quốc này, thiết là đáng kính trọng khen ! Tuy tôi chưa từng quen biết mặt, chớ vân đã nghe danh giá của chư quý vị văn-nhơn ấy, và đã nhiều phen đọc nhựt-trinh, thầy nhiều tư-tướng cao xa.

— Bùn đen ngọc chẳng theo bùn, Những người quân-tử anh hùng là sao ? — Là mây tay có chí thương đồng bào đồng chường bà con quen biết xóm láng riêng, là những kẻ năm canh trán trắc lo lắn cho đời, là những người mở mang xứ sở đó.

Xưa bên Paris có một vị Đại gia văn chương, nghe dưới tinh lập nhựt-trinh, biết sự ích quốc lợi dân, bèn xuất của phù giúp và ra công bố cáo giùm cho đặng lâu dài.

Nay tôi sự nghiệp hèn mọn, xin kính vái lời cầu chúc cho báo « ĐẠI VIỆT TẬP CHÍ » này được.

Ngày dài thì tiếng càng lâu,
Anh-hùng công cang ngàn thu cũng còn.
Và cúi xin tôn bằng quý hữu, đừng tiêt số bạc nhỏ mọn năm nguyên, mua đặng trợ nhau nên cuộc.

Trà-Đn
ĐẶNG-VÂN-CHIÊU
Chủ Chủ-bút Nông-cổ Min-dam

Rượu Cổ-nhạc VIEILLE
EAU-DE-VIE DEJEAN là
một thứ rượu rất
có danh-tiêng hơn bốn
chục năm nay.

THI PHỔ
Bộ vận thi. TÔ QUÍ HOÀI TÌNH
trong báo Công-luận số 72.
XUÂN
Ngày vãn sáu dài quá đời eo,
Đem xuân tưởng bạn tưởng chi nghèo;

Oanh kêu cho khách chuyển trên đàng,
Èn giỡn trêu người lượn dưới đèo,
Nhâm cảnh đường say ong bướm cũ,
Nghe chim như nhắc ruột gan teo,
Cỏ cây nhuộm sắc màu xanh léc;
Ngóng nhận tin về mỗi mắt uheo.

HẠ

Nheo ngó rường trăng quắc gọi hè,
Sầu này nghĩa nợ biết chăng nhe?
Gió mưa nhuộm tiếc tình thêm hận,
Non nước gieo lời giả dăm sê,
Lửa lựu nước nồng buồn hạn cách,
Đòn ve đòng đánh nhớ hoa kê,
Buội hồng lèo đèo chiêm bao vãn;
Nước nổi này sao chẳng thấy về.

THU

Thấy vẻ kéo lường chạnh tình thương,
Thương tưởng qua thu mấy độ tương;
Trường trời nước trời chưa đông đổi,
Đôi thay cõn vọt biết sao thường.
Thường ngày nhận trắng không truyến tín,
Tỉnh tuổi mây xanh đã nhiệm sương.
Sương tuyết cảm người muốn đậm cách;
Cách đàng biết có đặng an khương.

ĐÔNG

An khương còn lẽ gặp nay mai,
Đồn dập về đông bản nhớ hoài;
Thăm lấp ngày thù năm tháng lụng,
Sầu đông lời hẹn nước non giải,
Sương phong lá đỏ tình thêm nặng,
Núi ngắt tông xanh tiếc khó mài,
Tang hiệp dăm phiền cơ tạo hóa;
Việc mình mình biết viết mình hay.

Bachieu, Hoa-bình: T.-q.-Bữu đê.

CON THĂNG LĂNG

Vận: thăng, ăn, măng, nhãng, răng
Đã con sao tiếng lại kêu thăng?
Dựa vách theo đèn lửa bản ăn.
Ăn núp ban mai theo xó kẹt;
Rình mò buổi tối dựa tường măng,
Vịch vôi bãng ních ngoài đầu đập,
Mòng mũi lạng nhào miệng há nhân,
Trông kính chung năm nơi học cửa,
Dè đầu khép lại chắt nhần răng.

TRẦN-CANG, Rachgia

TÚY KIỀU GIẢI NGHĨA

(Tiếp theo)

Nghĩ người thôi lại nghĩ mình,
Cảm lòng chua xót, (1) lạ tình
chờ vợ(2).

Những là lán lựa nắng mưa,
Kiếp phong-trần biết bao giờ là thời.
Đánh liêu nhân một đôi lời.

Nhờ tay kẻ độ vớt người trâm-luân (3).

Nánh tiên kẻ hết xa gần,
Mỗi nhà báo đáp nỗi thân lạc lại.

Tan sương vừa rạng ngày mai,
Tiên-hống nằng mới nhân lời
gợi sang.

Trời tây lán thàng bóng vàng.
Phúc thơ đã thây tin chàng đến nơi.

Mở xem một bức tiên-mai, (4)
Rành rành Tích-việt (5) có hai
chữ đề.

Lây trong ý tri mà suy.
Ngày hai mươi một tuất-thì phải
chăng?

Chim hôm thoi thoát về rừng,
Đóa trà-mi đã ngậm trắng nửa
vành.

Trông đồng lay động bóng
nhành, (6)
Dây song đã thây Sờ-Khanh bước
vào.

NGHĨA XUÔI:

Nên Kiều suy nghĩ, cảm tình Sờ-khanh
chua xót, mình, muốn đan diu cùng chàng,
e nỗi sau rồi lạc lẻo bỏ mình lưu lạc bơ
vơ, nhưng nghĩ lại mình lán lựa ngày
này qua ngày, thì cái kiếp phong-trần
(gió bụi cực khổ) ngày nào cho thoát khỏi.
Thôi!! Cũng đánh liêu nhân nhe một đôi
lời, họa may người có ra tay kẻ độ làm
phước mà vớt mình cho khỏi chôn trâm-

Kiều nghe rồi nghĩ người ta có ý
thương mình như thế, rồi nghĩ lại tới
mình nên cảm lòng, người chưa xót mình
mà phải quên thân mình lưu lạc.

Nhưng nghĩ lại, mình lán lựa ngày
lụng thàng qua mà chọn lựa thì cái kiếp
phong-trần biết bao giờ cho khỏi.

Thôi! Cũng đánh liêu nhân nhe một
đôi lời, may có nhờ được tay người kẻ
độ, mà vớt mình cho khỏi chôn trâm-luân
chăng?

Kiều suy nghĩ rồi, lấy giấy viết thơ kể
hết việc xa gần của mình, nào là nỗi báo
thần báo đáp, nào là mác kẻ nên lạc lại.

Rạng ngày mai vừa lúc sương tan,
Kiều mới mượn người đem thơ sang
mà nhận nhe, cùng chàng Sờ.

Lật bật trời tây vừa xế bóng vàng, thì
đã thây tin chàng Khanh phúc thơ đã tới
cửa.

Kiều liền mở bức tiên-mai, ra xem, thì
thấy trong thơ có hai chữ rành rành là
Tích-việt.

Kiều lấy hai chữ trong thơ suy và
chiết tự, thì là Khanh hẹn hò đến ngày
21 giờ tuất tròn đi.

Kiều lòng đương suy nghĩ thì trời tối
chim hôm thoi thoát về rừng, đóa trà-mi
đã nửa vành trắng lộ ngậm.

Trong giây phút, thấy mé tường đồng
bóng nhành cây lay động, xô cửa song
chàng Sờ đã lên vào.

luân khổ hải. Nghĩ rồi lấy giấy viết thơ kể
hết việc xa gần của mình, nào là: báo
thần báo đáp nghĩa sanh thành, nào là:
bị kẻ Mã-giám-Sanh mà phải ra thân trời
nổi; rạng ngày mai vừa lúc sương tan,
mới cậy người đem thơ cho chàng Sờ,
lật bật trời tây xế bóng, đã có người của
chàng Sờ phúc thơ, mở thơ ra ngồi
xem ngó ngẩn ngơ, đánh rành thây hai
chữ trong thơ là Tích-việt, Kiều xem qua
rồi chiết tự mà bàn hiểu ý thơ rằng ngày

hai mươi một giờ tuất tròn đi, bàn thơ
vừa đầu một lác, ngó ra thì chim hôm đã
thoi thoát về rừng, đóa trà-mi đã nửa
vành trắng lộ ngậm, thao thức Kiều chưa
yên giấc mộng, thấy mé tường đồng nhành
hoa lay động, thì Sờ-khanh vừa xô cửa
bước vào.

DIỄN TÍCH:

(1) Chua-xót là: Nghĩ người.

(2) Chờ-vợ như chờ-vợ là: nghĩ mình,
ý nói mình cảm lòng người ta thương
mình quên sự lưu-lạc.

(3) Trâm-luân khổ hải, chữ Kinh Phật.

(4) Tiên-mai là: giấy viết thơ có vẽ
nhành bông mai.

(5) Tích-việt: 青越 thơ Sờ-khanh
trả lời cho Kiều trong thơ có hai chữ là:
Tích-việt mà thôi, lấy ý mà suy ra
từ nét của hai chữ ấy là: nhị thập nhứt
nhựt tuất tâu. Nghĩa là: Sờ-khanh nói:
Ngày hai mươi một giờ tuất thì trốn đi
với nó, 廿一日戌走.

(6) Tường đồng lay động. Tích Thôi-
oanh-oanh gợi thơ cho tình nhân là:
Trương-quân-Thoại có câu như vậy:

Cách tương hoa ảnh động; Nghĩa là:
Cách tương lay động bóng hoa. Trọn bài
như vậy:

Đài nguyệt Tây-sương hạ, nghinh phong
hộ bán khai, cách tương hoa ảnh động,
nghĩ thì ngọc nhưn lai.

Nghĩa là: Đợi ông trăng ở mé tây, hé
cửa để bóng gió mát, cách tương bóng
hoa động, nghĩ thì người ngọc đến.

(Sau sẽ tiếp theo)

TRƯƠNG-MINH-BIỆN.

DENTIFRICES
THUỐC ĐÁNH RĂNG CỦA CÁC CHA
BÉNÉDICTINS
de SOULAC
LÀM RA
Thuộc nước, thuộc sệt, thuộc
bột hay là xà bông.

NAM-ĐÔNG-LỢI

56, Rue Viénot, Saigon

Hàng NAM-ĐÔNG-LỢI, là cửa hàng An-
nam của hội Nam-kỳ Co-tu-phương-chức-
công-ty, lập ra mà bán đủ các thứ.

Hàng-Bắc.

Hàng-Tàu. - Hàng-Tây.

Nón cabques, Valises.

Rổ may mùng Annam dệt rỏ và chắc.
Ổng súc thau, xuy bạc, ô trơn, ô chạm
vân vân.

Vòng gai, trà ướp sen, ướp thủy-tiên.
May quần áo Annam.

May áo quần Tây; đồ trắng, đồ Kaki,
áo chemises, blouses.

Bán thiệp giá - may mau ăn công rỏ - có
mười được thợ giỏi.

Xin mời quý khách đồng-bang tới xem
chơi.

BỒI-QUANG-CHIẾT.

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-Hoe lưu lạc)

Đồn xứ Ly-ly-bu

(Tiếp theo)

HỒI THỨ BA

Đoạt chiến-thuyền Giu-ly-Hoe đại thắng,
Thất binh-cơ Bờ-lơ-phúc-cu

Nguyên nước Bờ-lơ-phúc-cu ở nhằm
phía Đông-Bắc nước Li-li-bu, hai nước
cách nhau một cái sông bề rộng chừng 5
trăm 52 thước, sông tôi chẳng hề bước
chơn qua đó lần nào, sợ e quân nghịch
thấy tôi, vì đường giao thông của hai
nước giắt nhau đã lâu rồi, mà quân
nghịch cũng chưa biết rằng có tôi ở tại
xứ Li-li-bu.

Khi tôi nghe quân nghịch đã chỉnh đốn
chiến-thuyền rồi, duy còn chờ thuận gió
sẽ thả xuống mà công kích nước Li-li-bu,

nên tôi phải chờ mà tâu với vua
rằng tôi có thể mà trừ đạo chiến-thuyền ấy
đề như trở tay. Đức-vua mừng rỡ cho
liên. Tôi mới chọn lấy tên lính thủy trái
việc mà hỏi thăm sông ấy sâu cạn thế
nào thì chúng nó nói với tôi rằng: Hễ
nước thiệt lớn thì chính giữa sông sâu
độ 23 thước ngoài, còn hai bên thì độ
15, 16 thước mà thôi. Tôi bèn lên đi 1
vịch đến mé bên phía đông-bắc, nằm
púp sau một hòn núi nhỏ kia, lấy ống
đòm ra coi thì thấy tại thủy-trại của
quân nghịch có một đoàn chiến-thuyền
hơn 50 chiếc, còn những tàu đồ đồ
chuyên vận lương-hương thì hàng hà sa
số. Tôi liền trở về hỏi quân lấy sắt đánh
lâm giây đôi lớn bằng cây kèo dù, và
đúc sắt cây bằng mũi lẹm. quân làm rỏ
đem nạp cho tôi. Chững tôi mới lấy sắt
cây bẻ cong lại mà làm móc, buộc vào mỗi
mũi đôi là một cái móc, khoanh đôi
lại, vát theo đến mé sông, cõi hết quân

áo dày vớ bỏ lại bên này bờ sông, nhảy
ào xuống sông. Ban đầu tôi còn đi lán
lần ra gần giữa sông, tôi phải lội ngang
qua đầu cũng chừng mười mấy thước
thì tới chỗ cạn, nhờ vậy nên tôi đi rết
tới không đầy nửa giờ thì đã đến gần
đoàn tàu của quân nghịch. Trên tàu quân
nghịch trước đầu cũng hơn 30 ngàn người,
thấy bộ tướng tôi thì đã kinh tâm tán
đờm, rung rẩy lập cập, hé nhau bỏ tàu
mà nhảy lên bờ, coi như ech nhái chi vậy,
làm tôi cũng hóa tức cười. Tôi liền tháo
đôi ra lấy móc móc cả một đoàn tàu, tính
kéo rốc hết về một lượt.

Chẳng dè trong lúc tôi đương móc đó,
thì trên bờ quân nghịch trương cung lấp
tên bắn xuống như mưa bắt, trúng nhằm
mặt mày tay chơn tôi vô số, tuy không
đến đứt hết mạch máu, chớ cũng đau như
kiếm chích, tôi dõm lại mình tôi, tên ghim
kẹo lên như cỏ may xước vào quần áo
vậy, vì nhiều quá nên nó cũng xỏ ngang

Đôi lời cảm tạ

Bồn-quán rất thâm cảm thành tình của chư quý-ông kể tên sau này đã có lòng cố gắng gởi mắng-đa đóng tiền mua Báo trọn năm. Vậy từ đây mỗi kỳ, hễ vị nào có lòng hảo-hiệp mà gởi bạc đến thì Bồn-quán sẽ đăng báo liền cho liệt-vị hay, khỏi phải gởi biên-lai cho nhẹ bớt một phần tổn-phí và liệt-vị cũng khỏi phải công gín giữ nhọc lòng, lại cũng nhớ được ngày tháng mua Báo của mình.

Table with columns: TÊN-TỰ, CHỖ, SỐ BẠC ĐÓNG, NGÀY MUA, NGÀY MANG. Lists names and amounts of donors.

hố chịu, may nhờ tôi có mang một cặp con mắt kiến, chớ không thì còn chi là con mắt của tôi. Khi tôi móc hết cả một đoàn tàu rồi, tôi cứ việc nắm đôi mà kéo, té ra tôi kéo không nổi, là vì mỗi chiếc đều có neo hết. Tôi phải lấy dao cắt đứt mấy sợi đôi neo, rồi tôi kéo chạy te te như con nít kéo mu rùa mà chơi vậy.

tàu của quân nghịch đem về nơi ụ tàu của nước Li-li-bu. Lúc ấy Đức-vua và đình thần đang đứng tại mé sông mà coi chừng tôi thắng bại thế nào. Nhưng mà mặc nước ngập tới cổ tôi, cho nên Ngài cùng các quan không thấy tôi được, duy thấy có một đoàn tàu chiến liên nhau ở bên kia sông, te te chạy đến thì hết hồn, tưởng tôi đã tử-trận rồi, còn đạo chiến-thuyền ấy kéo đến mà vây thành, còn đang linh quỳnh, kẻ quan Thừa-tướng thấy tôi đang lội dưới sông mà kéo đoàn tàu ấy về thì chỉ cho Đức-vua và các quan coi. Chừng ấy các ông mới mừng rỡ mà rập nhau một tiếng tung hô lớn rằng: Đức-vua rất mạnh mẽ, Li-li-bu vạn tuế!

đoàn tàu ấy vào ụ. Ngài lại nhứt định thâu hết bờ cõi của nước Bờ-lơ-phúc-cu mà sáp nhập về nước mình, cái nước ấy lại làm một quận lớn, cho một quan Đại-thần trấn nhậm vậy thôi, Ngài lại muốn bắt hết những dân Li-li-bu qua ở ngụ nơi xứ ấy mà chém ráo, và truyền lệnh cho dân trong nước tự hậu hễ có ăn trứng gà và trứng vịt thì phải đập đầu nhỏ mà thôi. Tôi thấy Ngài mới có thắng trận đã tỏ ý kiêu căng bạo ngược, nên tôi phải lấy lời nhơn hậu và công bình mà can giảng Ngài, tôi lại tâu cùng Ngài rằng, tôi mà giúp Ngài đây là giúp cho Ngài an nhà lợi nước, hầu có mở mang nhơn-chánh mà trị dân, chớ không phải giúp Ngài cho có cường quyền mà hiếp đáp ai.

(Sau sẽ tiếp theo). NGUYỄN-BÁ-NHIỆM.

TIỆM

Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỳ-yên, tân-gia, hạ-thọ.

Khăn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gởi thư cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gởi contre remboursement nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ Prix-courant.

TRƯƠNG-VĂN-HANH, cần khải.

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE 39, Rue de Canton - Cholôn. Tiệm chỉ ở tại Quận đông, đường số 39 Vi-lê-Sanh ở ra.

Suy-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIỆM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mối giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hễ nó ăng lây nó ăn chẳng biết ngon, ngũ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất thâm, rất độc, cho nhơn-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-lệnh hào kiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy được nhiều cái mới lạ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liêu thì hay dùng những vị Bả-đậu-sửu; g mà xỏ cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đắng xỏ g, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa được, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoài một chỗ, nếu xỏ như vậy mà xỏ ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-bán-đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xỏ ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lạnh chũm độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đáng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không nóng cũng không xỏ lảm, bệnh nặng thì mỗi ngày xỏ hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xỏ một lần, không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đẩy các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiêu-tiền, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà dùng nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn được nhiều, ngũ yên giấc và sửa diễm mạo sáng lung, tinh-thần khỏe khoắn.

Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:

- Phong thấp đau xương, Bán thân bất toại, Tim-la lở loét, Dương-mai mọc mọc, Đau bệnh huyết-xoài, Ung thư nhọt ghẻ, Huyết khô huyết độc, Lát voi lát đống tiền, Ghế độc lây lưa, Vô danh thủng độc, Hạch nơi chỗ độc, Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà dùng, vì thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc huồn, uống mỗi lần ba huồn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải ăn mỗi ngày một lần và phải cố ăn đồ chua, đồ sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc huồn giá là 3.00

TRẠI THỢ MỘC MICHEL

Nguyễn-hiệp-Hòa

Tại chợ Lái-Thiếu

Trại tôi có đóng sẵn các món là bàn ăn mặc-đá dài, có cần 2 kiêu. Bàn ăn mặc-đá tròn có kẻ thành. Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiêu. Bàn tròn 4 trụ mặc-đá. Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. Bàn xây cột mặc-liền. Bàn lau 12 trụ. Bàn khách (salon). Bàn rượu (apéritif) 3 kiêu. Váng một chơn tiện, váng gỗ hai, và váng ba, Tủ thờ, cần 3 kiêu; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau), Trụ kiềm (colonne) ghế bàn-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiêu, ghế Bàng nguyệt, bàn viết 3 kiêu, váng một bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiềm thời, bằng cây trác, cầm lai, gỗ, toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quý ông có muốn dùng các món đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gởi thư, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiếu đường ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵn lòng làm mau và vửa theo ý quý-vị.

CHỦ TRẠI MỘC, cần khải

CAFÉ RESTAURANT

45, rue Amiral Courbet SAIGON

Kính cũng chư quý ông quý thầy đặng rõ:

Nay tôi mới lập một quán cơm Tây tại đường Amiral Courbet số 45 Saigon ngang nhà Khách-sạn Nam-đông-Hương, có đủ đồ ăn và bánh mứt cùng đồ điểm tâm ngon tiêu bõ. Cúi xin chư ông, có đi đâu tiện đường, ghé quán tôi chơi, tôi sẽ làm cho vui lòng đẹp ý chư ông.

SAU HOÀN, cần khải

ICH-NGUON-DUONG LAO DUOC PHONG

Ở ĐƯỜNG AMIRAL ROZE, SỐ 55, TẠI CHỢ-CỬ SAIGON

丸補雙衣金 KIM-Y-SONG-BỒ-HOÀN

Lấy là tự nhiên mà luận sự sống của người cũng như sự sống của thảo mộc vậy...

益元堂老藥房

Thuốc bổ này bắt luận đờn đờn là già trẻ chi đúng đều bổ khí huyết, sanh hóa tinh thần...

Một hoàn giá..... 0\$50 Trọn hộp bốn hoàn giá... 1\$80

丸鳳坤科婦 Phụ-khoa khôn-phụng-hoàn THUỐC ĐIỀU KINH CHƯƠNG TỬ

Phàm người đờn bà đường kinh nguyệt có chùng thì động mạnh giới hằng ngày, đến gặp cơn sanh đẻ mà nặng mạnh giới...

Đại khái cửa đờn bà khi kinh nguyệt và cơn sanh đẻ là đều rất quan hệ mà nói, còn kỳ dư biết bao nhiêu chứng bệnh hay xảy đến thành linh kể sao cho xiết.

- TRỊ NHỮNG CHỨNG 1 Đờn bà khí huyết kém suy, đường kinh không tới chậm con. 2 Đường kinh hư, hoặc khi nhiều khi ít, trời sự không chừng. 3 Bởi đường kinh không tới biến ra chứng đau bụng. 4 Đường kinh bế, nghịch hành, ói máu. 5 Đường kinh đau huyết đợt đợt hoặc đỏ bầm. 6 Huyết bạch, huyết băng, thân thể ốm o, tinh thần già dợt. 7 Hoại lo lắng nhiều, mệt nhọc chầu thân bại hoại. 8 Nghẹn, tức đau lưng mỗi giờ, ăn không tiêu, nhớt đầu, bụng dạ bầm hoàn, mặt mày xám. 9 Thai bệnh, máy động chẳng êm thân thể mỗi té tư chi phát thũng. 10 Lúc sanh đẻ huyết dư còn lại, hoặc nhạo (thai y) ra không hết mà sanh bệnh. Các chứng nói trên đây dùng đến thuốc Khôn-Phụng này tức thì lành đã. Mỗi một hoàn giá..... 0\$40 Nguyên một hộp 4 hoàn giá. 1\$50

CÁO BẠCH

Nguyên tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1863 đến nay, chuyên chế rỗng các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhân Mậu-đơn-phụng làm tin...

MỸ KỸ

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16 NGANG NHÀ HÀNG MOTTET, SAIGON

Kính cáo cùng quý khách đặng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch đá xanh Fontkin có đủ các tuơ kiểu. Có khắc con dấu bằng đồng, mủ thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều thảo mộc theo lá nhân hiệu, vân vân...

Kính cùng chư-vị đặng rõ: Tiệm tôi khắc các thứ con dấu bằng đồng, có đủ thứ kiểu con dấu thường dụng và con dấu có ngày tháng giờ phút, hoặc con dấu in chữ noi, không phải in bằng mực...

QUỖNH-MỸ NGUYỄN-NGỌC-CU (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tâm, cám, trà-hột, trà-tàu, thuốc bứt cùng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rỗng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến mà bán chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tề tể.

LỜI RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách đặng hay: Nhà ngũ, hiệu DƯƠNG-HUỆ-VINH-Phát, ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn...

E. POURTCU

Đường Amiral-Dupré, số 33 a.n 39 SAIGON. Bán rượu chất đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu Bordeaux, hiệu Bergeras, hiệu Fronsadals, hiệu St-Emillion, hiệu Beaujolais, và hiệu Bourgogne. Có phân giải rõ ràng chứng cứ rằng không có pha trộn tạp chất, ai muốn tranh bán không nói, vì rượu tốt mà giá lại rẻ.

NAM-HÔNG-PHÁT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa nhỏ Saigon-Coupé, tại chợ mới Saigon. Bán rượu tây và sữa sữa, đơn casaca và đơn alcool. Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

CỘT TRÀM VÀ CỤ TRÀM

Kính cùng Lục-châu chư quân-tử rõ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Cẩcống Tràm và Cẩcống giá, dài vắn nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà ấm nồm nhà, hay là đóng cửa cũng đặng, như Liệt-vị muốn mua bao nhiêu hoặc hạng nào thứ nào xin viết thư cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chở đến nhà cho Liệt-vị.

LIÊN-THÀNH

BÔNG-DƯƠNG SẢN-VẬT CỔ-PHẦN-HỮU-HẠN CÔNG-TY

Mỗi cái tại CHOLON, Quai Testard số 3

Nhãn hiệu này in giấy mà dán vào chỗ hở trét nắp th, ch... Ai muốn mua nước-mắm thiệt, thì mua những thứ nước-mắm...

LIEN-THANH. Căn khải

PNOM-PENH BAZAR TRƯỜNG-XUÂN

BÁN SỈ BÁN LẺ

Tại xứ ta, người Tàu và An-độ chẳng phải là bán rong hàng hóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hãng tại Saigon.

Trại thợ mộc hiệu Lược-Long tự Nguyễn-long-Thao ở tại chợ Lái-thiên

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đủ bàn ghế dài ngắn...

TIỆM TRONG RANG HIỆU: ĐỒ-TÁI-SANH

Số 26 đường Ginlong số 26 CHOLON

Kính cùng Lược-châu chư quý-khách đặng hay tiệm tôi trông rang và bịch rang vàng thườ này, trong Lược-châu cũng có nhiều ông đã biết, giá đã rẻ hơn các nơi...

Nay kính

Sách gia phò (Livret de Famille)

Đề biên chép tên ông bà cha mẹ, vợ, con v. v. các đều quan hệ trong gia đạo 30 trương, giấy thượng hạng, bìa dày, có nhiều đều rất hữu ích nên biết.

Giá bán lẻ..... 0\$40 Ở xa mua gửi recommandée. 0 50 Mua bán tại (ây là mua ít).. 0 32

GIÁ 0\$40

ĐÔNG ÂM TỰ VỊ

Có phụ thêm những chữ không phải đồng âm mà khó viết

DICTIONNAIRE DES HOMONYMES ANNAMIITES

Accompagne d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire PAR

Nguyễn-văn-Mai

Professeur d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubat Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigène en Cochinchine

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ đồng âm cùng chữ không nam đồng âm, mà phải viết hội hay là ngã, hoặc viết đ hay g ở trước, c hay ia t co g hay là không g ở sau.

Nhơn có lời châu u) của quan Đốc-học Chuann, ngày 31 Aout 1916, dạy rằng: «Đền các khoa thi từ đây, từ trong những bài hạch về tiếng Annam quan giám khảo chấm vở hết sức nghiêm».

Bán tại tiệm Quỳnh-Mỹ, 20, rue Amiral Courbet (Cửa Bến-tuần mới) và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

VUA LỚN TRÚ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÃNG MOTTET VÀ CÔNG-TY

H. BLANC & HAUFF Đường CATINAT SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve gốc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra SỮA DẶC NGỌT CONDENSÉ Sữa đặc không đường condensé

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 - Saigon

Kính. lời cho lược-châu chư quý-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, rất nên xinh đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23.

cháo-núi, nên tôi thường hiểu ý quý-bà quý-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàn và huê-mỹ. Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quý-bà chiếu cố cho người đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lược-châu hiệp hùng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay kính, NGUYỄN-VĂN-LẠC dit BẮT-KHỒE.